

189. Van Dale, de letter M (2)

1. De ledverlichting en de kleren gingen uit (Zou deze zin Renés goedkeuring weg kunnen dragen?) Het kerstfeest en al eerder de advent zijn alweer voorbij, Kerstmis is over, het kyrie eleison is verstomd, de kerstmis op eerste kerstdag is vervlogen en de leizen – Heer, erbarm u – klonken niet meer, toen de jachthonden met hun leisen toekeken. De kynoloog liep de kathedraal voorbij. De Driekoningen komt eraan. U kent het verhaal? De Epifanie is de kerkelijke feestdag herinnerende aan de komst van de wijzen Caspar, Melchior en Balthasar (in de volksdevotie geworden tot drie koningen) uit het Oosten in de kerststal op 6 januari. De Wijzen uit het Oosten eerden het Christuskind en brachten wierook, mirre en goud mee als geschenk.
2. Vaak had ik die nacht de pot de chambre nodig. Kwam dat van de pot-au-feu de vorige dag?
3. De danse macabre is een macabere dans, of zelfs dodendans. Tijdens de autovrije dag dansten we de macarena op het macadam van de gemacadamiseerde weg. Macaronische (burleske) verzen zing je niet in een macaronifabriek. Macaroni- (spaghettivreter) is de scheldnaam voor een Italiaan. Na het eten volgens oud Macedoons recept – dat kwam echter niet uit het oude Macedonië – van macedoine dronken we na afloop een latte macchiato. Machtsgeile machiavellisten, die weten niet eens wat macereren en maceratie is. De macha en de macher droegen beiden een machete onder hun macfarlane. Het woord machine kent als verkleinwoord zowel machientje als machinetje.
4. De majestueuze machinefabriek telde meerdere machine-installaties en machineonderdelen.
5. Een mitraillette is een pistoolmitrailleur (machinepistool, stengun). In de auto-industrie heb je machinestraten. De Russische soldaten rookten machorka, waardeloze, inferieure en shitty tabak.
6. De machtigheid van wiskundige verzamelingen is de kardinaliteit, gekenmerkt door het kardinaalgetal.
7. In hun mackintosh sjouwden ze over het macigno in de Alpen in Italië. De maçons nipten elk aan een glas wijn, afkomstig van de chardonnaydruij. Bij macrameeën maak je macramé. Met vergrote lippen lijd je aan macrocheilie. Met een te grote oogbol heb je macroftalmie. De macron is een typografisch teken boven (of onder) een letter (een lang streepje), meest klinker, de makron (makaron, makroon) echter kun je eten. De macroseismenbeleving bij een aardbeving is niet mis. Een ridder draagt een spoor, een plant kan een spore dragen. Het is dan een sporendragende plant. Ga zo door mijn zoon, macte virtute! Overschrijd de macwaarde niet! Een madeleine is een gebakje, een evenveeltje in ovale vorm. Een glaasje maderia (morgendrank op Madeira), my dear? De Madonnafiguur had een echt madonnagezicht. Kan een Madoerees rund eigenlijk wel een madoeravoet hebben? Lelie en roos vormen mede het Madonnasymbool.
8. Is Nederland een madurodamlandje (Jaarboek 2007)? Of is het juist een Maduroland (Jaarboek 2008)? Madre de Dios, Moeder Gods, wat een zootje is het hier!
9. Een maenade (bacchante) heeft geen mae west nodig. Maestoso betekent meestal plechtig, majestueus.
10. De maesta's en de piëta's zijn Madonnabeelden met het goddelijk Kind respectievelijk de dode Jezus op schoot.

11. Haar omaatje met O-benen en x-factor was een maffiamaatje. De cantorij zong onder de cantor-organist à merveille.
12. Het yuppenmagazine had veel aftrek. Het rekwisietenmagazijn lag helemaal proppievol (niet in GB, VD).
13. Onze Lena huilde lijk een magdalena en at een magdalenaperzik met donkere karmozijntint.
14. Het magdalénien is de voorlaatste periode van het paleolithicum. Hij deed ook een duit in het lijkenzakje (de bodybag), Magere Hein, de Dood. Hoe schrijf je heden ten dage maggiblokje en -tablet? De maggiplant of lavas moet je fijnwrijven om de geur op te snuiven. De saharaschorpioen beet de Maghrebijn.
15. De Magna Charta herinnert aan Jan zonder Land. Waar is magnalium van gemaakt? Magnaniem en pusillaniem zijn antoniemen. Magneetkies is een bronsachtig-bruin mineraal. Zweef-tv (Jaarboek 2009) is er al, maar een zweef-tgv? De magnetische noordpool bevindt zich in het noordpoolgebied, Arctica. De mmk is de magnetomotorische kracht. Magnetocardiografie levert geen ecg's op. Het Magnificat is de lofzang van Maria. Zijn magniloquentie was zeer ontwikkeld, hij was hogelijk welbespraakt. Magor is een bekende kaassoort met mascarpone en gorgonzola, magot een dito apensoort uit de groep der makaken. We hebben ons – beloning: apfelstrudel – het apezuur en -lazarus gewerkt om de apezatte apenkolonie weer on speaking terms te krijgen. In de paddock groeien paddo's, die psilocybine en psilocine bevatten.

Rein Leentfaar